

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 14. januára 2016*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Článok 343 ZFEÚ — Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie — Článok 3 — Oslobodenie od dane — Región Brusel-hlavné mesto — Poplatky za dodávky elektriny a plynu“

Vo veci C-163/14,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 4. apríla 2014,

Európska komisia, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart a I. Martínez del Peral, splnomocnené zástupkyne, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Belgickému kráľovstvu, v zastúpení: J.-C. Halleux, S. Vanrie a T. Materne, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci G. Block, D. Remy a H. Delahaije, avocats,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, sudcovia D. Šváby, A. Rosas, E. Juhász (spravodajca) a C. Vajda,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. apríla 2015,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. júla 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Európska komisia sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor určil, že Belgické kráľovstvo si tým, že nepriznalo inštitúciám Európskej únie oslobodenie v súvislosti s poplatkami stanovenými v článku 26 uznesenia o organizácii trhu s elektrinou v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance relative

* Jazyk konania: francúzština.

à l'organisation du marché de l'électricité en Région de Bruxelles-Capitale), ako aj v článku 20 uznesenia o organizácii trhu s plynom v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance relative à l'organisation du marché du gaz en Région de Bruxelles-Capitale) v znení zmien a doplnení, a tým, že bráni vráteniu uvedených poplatkov vybraných regiónom Brusel-hlavné mesto (ďalej len „sporné poplatky“), nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 3 druhého odseku Protokolu z 8. apríla 1965 o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý bol pôvodne prílohou Zmluvy o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES 1967, 152, s. 13), neskôr podľa Lisabonskej zmluvy prílohou Zmluvy o EÚ, Zmluvy o FEÚ a Zmluvy o ESAE ako protokol č. 7 (ďalej len „protokol“).

Právny rámec

Právo Únie

- 2 Podľa článku 28 prvého odseku Zmluvy o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev, neskôr – po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti – podľa článku 343 ZFEÚ, požíva Únia na území členských štátov výsady a imunity nevyhnutné na plnenie svojich úloh za podmienok definovaných v protokole.
- 3 Článok 3 protokolu stanovuje:

„Únia, jej aktíva, príjmy a iný majetok sú oslobodené od všetkých priamych daní.

Vlády členských štátov prijímú, vo všetkých prípadoch, ktoré to pripúšťajú, vhodné opatrenia k navráteniu alebo náhrade súm nepriamych daní a poplatkov z predaja, zahrnutých v cenách hnutelného či nehnuteľného majetku, ak Únia vykoná pre svoje úradné účely nákupy väčšieho rozsahu, pričom cena tieto dane zahŕňa. Tieto ustanovenia sa však nepoužijú tak, aby svojím účinkom narušovali hospodársku súťaž v Únii.

Vyňatie sa nevzťahuje na dane, dávky a poplatky, ktoré výlučne zodpovedajú úhradám za verejnoprospešné služby.“

Belgické právo

- 4 Pôvodné znenie uznesenia regiónu Brusel-hlavné mesto z 19. júla 2001 o organizácii trhu s elektrinou v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 19 juillet 2001 relative à l'organisation du marché de l'électricité en Région de Bruxelles-Capitale, *Moniteur belge* zo 17. novembra 2001, s. 39135, ďalej len „uznesenie o elektrine“), ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2003, vo svojom článku 26 upravovalo:

„§ 1 Udelením povolenia na dodávky vydaného na základe článku 21 vzniká povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má toto povolenie a ktorá je ďalej označená ako poplatník, vyberať mesačný poplatok.

§ 2 Povinnosť platiť poplatok vzniká k 1. januáru hospodárskeho roku. Možno ho zaplatiť do 31. marca hospodárskeho roku.

§ 3 Poplatok sa vypočíta na základe výkonu, ktorý má k dispozícii pre oprávnených konečných odberateľov prostredníctvom sietí, prípojok a priamych vedení do 70 kV v miestach spotreby nachádzajúcich sa v regióne Brusel-hlavné mesto. Pre odberateľov zo sietí vysokého napätia je poskytovaný výkon výkonom pripojenia. Ten sa rovná maximálnemu výkonu vyjadrenému v kVa, ktorý je poskytovaný na základe zmluvy o pripojení. Pokiaľ sa neuvádza v zmluve o pripojení alebo

v prípade prekročenia odobraného výkonu vo vzťahu k maximálnemu výkonu poskytovanému podľa zmluvy o pripojení, výkon pripojenia sa rovná maximálnemu výkonu vyjadrenému v kVa, ktorý sa odobral počas predchádzajúcich tridsiatich šiestich mesiacov, vynásobenému koeficientom 1,2.

Pre odberateľov zo sietí nízkeho napätia je poskytovaný výkon určený podľa kapacity ich ističa vyjadrenej v kVa. Tabuľka uvádzajúca menovité intenzity ističov a zodpovedajúce výkony sa nachádza v prílohe tohto uznesenia.

§ 4 Mesačný poplatok je stanovený na 0,67 eura za kVa pri vysokom napätí.

Pri nízkom napätí je stanovený podľa tejto tarify:

1. Poskytovaný výkon je nižší alebo rovnajúci sa 1,44 kVa: 0,00 eura;

2. Poskytovaný výkon v rozpätí:

1,44 až 6,00 kVa: 0,60 eura

6,01 až 9,60 kVa: 0,96 eura

9,61 až 12,00 kVa: 1,20 eura

12,01 až 36,00 kVa: 2,40 eura

36,01 až 56,00 kVa: 4,80 eura

56,01 až 100,00 kVa: 7,80 eura.

Táto suma sa každoročne prispôsobuje indexu spotrebiteľských cien Kráľovstva. ...

§ 5 Vláda stanoví vykonávacie opatrenia tohto článku. Môže predovšetkým uložiť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, prevádzkovateľovi regionálnej dopravnej siete a užívateľom priamych rozvodov, aby jej poskytli údaje potrebné na výber poplatku.

Vláda môže poveriť prevádzkovateľa distribučnej sústavy, aby zaslal poplatníkom výmer poplatku. Vo výmere sa uvádza predovšetkým údaj o období, za ktoré sa poplatok vymeriava, základ výpočtu, sadzba, splatnosť a spôsob úhrady poplatku. Zaslaním alebo nezaslaním tohto výmeru však nie sú dotknuté práva a povinnosti poplatníkov.

§ 6 Poplatok sa vyberá a vymáha podľa pravidiel stanovených v kapitole VI uznesenia z 23. júla 1992 o regionálnej dani zaťažujúcej osoby užívajúce budovy a vlastníkov vecných práv k určitým nehnuteľnostiam. Lehota na uhradenie poplatku sa však stanoví podľa odseku 3 tohto článku.

§ 7 Výnosy z poplatku plynú prevádzkovateľovi distribučnej sústavy na účely pokrytia nákladov súvisiacich s činnosťami vo verejnom záujme uvedenými v článku 24. [ustanovenie, ktoré bolo neskôr zmenené a doplnené tak, že sa rozšíril okruh osôb, ktorým plynie výnos z poplatku, a že sa uviedlo rozdelenie tohto výnosu].

§ 8 Povinnosť platiť poplatok vzniká v januári 2004.

§ 9 Náklady spojené s činnosťami vo verejnom záujme uvedenými v článku 24, ktoré presahujú sumu poplatkov vybraných na základe tohto článku, je povinný uhradiť prevádzkovateľ distribučnej sústavy ako náklady na prevádzku. Prenesenie týchto nákladov do taríf je upravené federálnou právnou úpravou.

...“

- 5 Článok 26 uznesenia o elektrine bol viackrát zmenený a doplnený, naposledy uznesením z 20. júla 2011 (*Moniteur belge* z 10. augusta 2011) a uznesením z 21. decembra 2012, ktorým sa upravuje správne konanie v daňových veciach v regióne Brusel-hlavné mesto (l'ordonnance du 21 décembre 2012 établissant la procédure fiscale en Région de Bruxelles-Capitale, *Moniteur belge* z 8. februára 2013). V súčasnosti znie odsek 2 tohto článku takto:

„Povinnosť platiť poplatok vzniká k prvému dňu kalendárneho mesiaca. Možno ho zaplatiť do 15. dňa nasledujúceho mesiaca. Poplatník je oslobodený od poplatku za výkon, ktorý je poskytovaný odberateľom na ich železničnú alebo električkovú prepravnú sieť alebo prepravnú sieť metra...“

- 6 Na základe týchto zmien bola tarifa poplatkov nachádzajúcich sa v odseku 4 uvedeného článku 26 mierne upravená.
- 7 Článok 24 uznesenia o elektrine, na ktorý odkazuje článok 26 ods. 7 tohto uznesenia, uvádza činnosti vo verejnom záujme, ktorými je poverený prevádzkovateľ sústavy, a znie takto:

„Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je poverený činnosťami vo verejnom záujme definovanými v bodoch 1 až 5 nižšie:

1. poskytovanie minimálnych nepretržitých dodávok elektriny na spotrebu v domácnostiach za podmienok definovaných uznesením z 11. júla 1991;
2. poskytovanie elektriny osobám za osobitnú sociálnu tarifu a za podmienok definovaných federálnou právnou úpravou;
3. poskytovanie informácií, návodov, zariadení, služieb a finančných pomoci všetkým kategóriám oprávnených a neoprávnených konečných odberateľov na účely podpory rozumného využívania elektrickej energie. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy v spolupráci s službou vypracuje na tieto účely trojročný program rozumného využívania elektrickej energie;
4. prípadne odkupovania elektrickej energie vyrobenej pri vysoko kvalitnej kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, ktorá nie je ani spotrebovaná výrobcom, ani dodaná tretím osobám, v rozsahu svojich vlastných potrieb;
5.
  - a) výstavba, údržba a obnova zariadení verejného osvetlenia na komunikáciách a obecných verejných plochách, a to pri rešpektovaní právomocí obcí stanovených v článku 135 nového zákona o obciach a podľa trojročného programu vypracovaného každou obcou po dohode s prevádzkovateľom distribučnej sústavy;
  - b) dodávky elektriny do týchto zariadení.
6. zabezpečenie služby verejného ochrancu práv a poskytovanie informácií domácnostiam o cenách a podmienkach dodávky elektrickej energie.“

- 8 Vyššie uvedené činnosti boli neskôr zmenené a doplnené, naposledy uznesením z 20. júla 2011 (*Moniteur belge* z 10. augusta 2011). Tieto činnosti sú v súčasnosti definované takto:

„Článok 24

§ 1 Prevádzkovateľ distribučnej sústavy a dodávateľia plnia v rámci svojej pôsobnosti činnosti vo verejnom záujme definované v bodoch 1 a 2 nižšie:

1. poskytovanie minimálnych nepretržitých dodávok elektriny na spotrebu v domácnostiach za podmienok definovaných v kapitole IVa;
2. poskytovanie elektriny osobám za osobitnú sociálnu tarifu a za podmienok definovaných federálnou právnou úpravou a v kapitole IVa;

§ 2 Inštitút [Bruselský inštitút pre environmentálne riadenie] (Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement) je poverený činnosťami vo verejnom záujme týkajúcimi sa propagácie rozumného využívania elektriny prostredníctvom informácií, návodov a poskytovania zariadení, služieb a finančných pomoci v prospech konečných odberateľov, ako aj miestnym dodávateľom, ktorí úplne alebo sčasti uspokojujú potreby svojich odberateľov prostredníctvom zariadenia, ktoré vyrába elektrickú energiu, je umiestnené v obmedzenej a presne vymedzenej zemepisnej oblasti a je pripojené za meradlom spoločného pripojenia a/alebo súkromnej siete, do ktorých dodávajú...

Článok 24a

Prevádzkovateľ distribučnej sústavy okrem iného vykonáva tieto činnosti vo verejnom záujme:

1. odkupovanie vyrobenej zelenej elektrickej energie, ktorá nie je ani spotrebovaná výrobcom, ani dodaná tretím osobám, v rozsahu svojich vlastných potrieb;
2. výlučnú činnosť týkajúcu sa výstavby, údržby a obnovy zariadení verejného osvetlenia na komunikáciách a na obecných verejných plochách, a to pri rešpektovaní právomocí upravených článkom 135 nového zákona o obciach a podľa trojročného programu vypracovaného každou obcou po dohode s prevádzkovateľom distribučnej sústavy alebo na základe žiadostí o dodatočné práce, ako aj dodávok elektriny do týchto elektrických zariadení, pričom sa dáva prednosť výrobným zariadeniam, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie alebo vysoko kvalitnú kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie, pričom cieľom tejto činnosti je zlepšenie energetickej účinnosti a úspora spotreby. ...
3. plnenie úlohy dodávateľa poslednej inštancie a organizácia monitorovacej služby u odberateľov, ktorí k nemu budú prevedení v rámci tejto roly;
4. informovanie domácností a podnikateľov pripojených na nízke napätie o cenách a podmienkach pripojenia a dodávky;
5. šírenie informácií o jednotlivých opatreniach súvisiacich so sprístupňovaním pre domácnosti, ktoré prijal prevádzkovateľ distribučnej sústavy v rámci svojej činnosti ako dodávateľ poslednej inštancie, na internetových stránkach;
6. každoročné odovzdanie správy Brugelu [Bruselskému regulačnému orgánu pre trh s plynom a elektrickou energiou] (régulateur bruxellois pour les marchés du gaz et de l'électricité)] o kvalite sprístupňovania služieb domácnostiam v rámci svojej činnosti ako dodávateľ poslednej inštancie;

7. každoročné odovzdanie správy Brugelu o programe záväzkov, ktorými prevádzkovateľ distribučnej sústavy zabezpečuje vylúčenie akejkoľvek diskriminačnej praxe. Brugel odovzdáva túto správu vláde a uverejňuje ju;
8. v prípade, že elektrická energia sa odoberá z distribučnej sústavy, dodávku elektriny pre dočasné akcie usporiadané na komunikáciách za technických a finančných podmienok stanovených v technickom poriadku sústavy alebo na jeho základe.“
9. Uznesenie regiónu Brusel-hlavné mesto z 1. apríla 2014 o organizácii trhu s plynom v regióne Brusel-hlavné mesto, pokiaľ ide o poplatky za prepravné cesty pre plyn a elektrinu, a o zmene uznesenia z 19. júla 2001 o organizácii trhu s elektrinou v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 1er avril 2004 relative à l'organisation du marché du gaz en Région de Bruxelles-Capitale, concernant des redevances de voiries en matière de gaz et d'électricité et portant modification de l'ordonnance du 19 juillet 2001 relative à l'organisation du marché de l'électricité en Région de Bruxelles-Capitale) (Moniteur belge z 26. apríla 2004, s. 34281) upravuje uloženie poplatku v oblasti dodávok plynu, ktorý je splatný k 1. júlu 2004 (ďalej len „uznesenie o plyne“). Článok 20 tohto uznesenia vo svojom pôvodnom znení upravoval:

„Náklady spojené s činnosťami vo verejnom záujme uvedenými v článku 18 znáša prevádzkovateľ sústavy z dôvodu nákladov na prevádzku. Prenesenie týchto nákladov do taríf je upravené federálnou právnou úpravou.“

10. Uvedený článok 20 uznesenia o plyne bol zrušený uznesením z 20. júla 2011, ktorým sa mení a dopĺňa uznesenie o plyne (*Moniteur belge* z 10. augusta 2011), a nahradený článkom 20p, ktorý stanovuje:

„§ 1 Udelením povolenia na dodávky vydaného na základe článku 15 vzniká povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má toto povolenie a ktorá je ďalej označená ako poplatník, vyberať mesačný poplatok.

§ 2 Povinnosť platiť poplatok vzniká k prvému dňu kalendárneho mesiaca. Možno ho zaplatiť do 15. dňa nasledujúceho mesiaca.

§ 3 S výhradou pododseku 2 sa poplatok vypočíta na základe stavu počítadiel využívaných prevádzkovateľom sústavy v miestach spotreby v regióne Brusel-hlavné mesto u konečných odberateľov. Stav počítadla sa určuje podľa maximálneho prietoku plynu uvedeného v metroch kubických za hodinu, pre ktorý bolo počítadlo určené. Pre konečných odberateľov vybavených počítadlom, ktorého stav je 6 alebo 10 m³/h, poplatok zohľadní poslednú platnú štandardizovanú spotrebu za uplynulý rok vypočítanú na základe MIG uplatniteľného v regióne Brusel-hlavné mesto.

§ 4 Mesačný poplatok je stanovený na:

1. 0,2 eura za počítadlo, ktorého stav je 6 alebo 10 m³/h, ak posledná spotreba za uplynulý rok je nižšia alebo sa rovná 5 000 kWh;
2. 0,7 eura za počítadlo, ktorého stav je 6 alebo 10 m³/h, ak posledná spotreba za uplynulý rok je vyššia ako 5 000 kWh;
3. 1,7 eura za počítadlo, ktorého stav je od 16 m³/h;
4. 4,2 eura za počítadlo, ktorého stav je od 25 m³/h;
5. 8,4 eura za počítadlo, ktorého stav je od 40 m³/h;
6. 21 eur za počítadlo, ktorého stav je od 65 m³/h;

7. 29,2 eura za počítadlo, ktorého stav je od 100 m³/h;
8. 37,5 eura za počítadlo, ktorého stav je od 160 m³/h;
9. 54,2 eura za počítadlo, ktorého stav je od vyšší ako 160 m³/h.

Vyššie uvedené sumy sa každoročne prispôsobujú indexu spotrebiteľských cien Kráľovstva. ...

§ 5 Vláda stanoví vykonávacie opatrenia tohto článku. Môže predovšetkým uložiť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a užívateľom priamych rozvodov, aby jej poskytli údaje potrebné pri výbere poplatku.

Vláda môže poveriť prevádzkovateľa distribučnej sústavy, aby zaslal poplatníkom výmer poplatku. Vo výmere sa uvádza predovšetkým údaj o období, za ktoré sa poplatok vymeriava, základ výpočtu, sadzba, splatnosť a spôsob úhrady poplatku. Zaslaním alebo nezaslaním tohto výmeru však nie sú dotknuté práva a povinnosti poplatníkov.

§ 6 Poplatok sa vyberá a vymáha podľa pravidiel stanovených v článkoch [13 až 19] 22 a 23 uznesenia, ktorým sa upravuje správne konanie v daňových veciach v regióne Brusel-hlavné mesto.

§ 7 Výnosy z poplatku plynú do fondov uvedených v článku 2 v bodoch 15 a 16 uznesenia z 12. decembra 1991 o vytvorení rozpočtových fondov podľa tohto rozdelenia:

1. 5 % do ‚fonde energetickej pomoci‘...;
2. 95 % do ‚fonde energetickej politiky‘.

§ 8 Povinnosť platiť poplatok vzniká v januári 2012.“

- 11 Činnosti vo verejnom záujme, ktorými je poverený prevádzkovateľ plynovej sústavy, sú definované v článku 18 uznesenia o plyne, ktoré vo svojom pôvodnom znení stanovovalo:

„Prevádzkovateľ siete je poverený týmito činnosťami vo verejnom záujme:

1. poskytovanie plynu osobám za osobitnú sociálnu tarifu za podmienok definovaných federálnou právnou úpravou;
2. činnosť predchádzania prerušeniu dodávky plynu a zásahu pri prerušení, ktorá je vymedzená v uznesení z 11. marca 1999;
3. prevenčný program na účely zabezpečenia maximálnej bezpečnosti pri používaní plynu na domáce účely;
4. zabezpečenie služby verejného ochrancu práv a poskytovanie informácií domácnostiam o cenách a podmienkach dodávky plynu;
5. poskytovanie informácií, návodov, zariadení, služieb a finančných pomoci všetkým kategóriám oprávnených a neoprávnených konečných odberateľov na účely podpory rozumného využívania plynu. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy v spolupráci so službou vypracuje na tieto účely trojročný program rozumného využívania plynu.“

12 Od augusta 2011 sú tieto činnosti vo verejnom záujme definované takto:

„Článok 18

Prevádzkovateľ siete a dodávatelia plnia v rámci svojej pôsobnosti činnosti a povinnosti vo verejnom záujme definované v bodoch 1 až 3 nižšie:

1. poskytovanie minimálnych nepretržitých dodávok plynu na spotrebu v domácnostiach za podmienok definovaných v kapitole Va;
2. poskytovanie plynu osobám za osobitnú sociálnu tarifu za podmienok definovaných federálnou právnou úpravou a v kapitole Va;
3. poskytovanie bezplatnej služby v oblasti predchádzania rizikám súvisiacim s používaním zemného plynu v domácnostiach, ktoré o to požiadali. Vláda stanoví obsah a podmienky plnenia tejto činnosti.

Článok 18a

Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je okrem iného poverený týmito činnosťami:

1. zaistenie monitorovacej služby týkajúcej sa odberateľov a poskytovanie informácií o cenách a podmienkach pripojenia domácnostiam;
2. propagácia rozumného využívania plynu prostredníctvom informácií, návodov a poskytovania zariadení, služieb a finančných pomoci obciam a iným konečným odberateľom.

...“

13 Článok 9 kráľovského nariadenia z 29. februára 2004 o všeobecnej tarifnej štruktúre a o základných zásadách a postupoch v oblasti taríf a účtovníctva prevádzkovateľov distribučných sústav zemného plynu na belgickom území (l'arrêté royal du 29 février 2004 relatif à la structure tarifaire générale et aux principes de base et procédures en matière de tarifs et de comptabilité des gestionnaires des réseaux de distribution de gaz naturel actifs sur le territoire belge, *Moniteur belge* z 11. marca 2004) znie takto:

„Do vyúčtovania taríf sú zahrnuté tarifné položky týkajúce sa daní, poplatkov, príspevkov a náhrad. Tieto položky nie sú tarifami v zmysle článkov 3 až 8 tohto nariadenia, avšak musia sa zahrnúť do vyúčtovania užívateľom sústavy. Tarifné položky prípadne zahŕňajú:

1. príplatky, odvody alebo náhrady spojené s financovaním povinností vo verejnom záujme, pri ktorých sa rozlišuje medzi opatreniami sociálnej povahy, opatreniami podpory rozumného využívania elektrickej energie, opatreniami na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie a zariadení, ktoré využívajú kvalitnú kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie...“

14 Článok 1 kráľovského nariadenia z 3. apríla 2003 o faktúrach za dodávky elektriny a plynu (l'arrêté royal du 3 avril 2003 relatif aux factures de fourniture d'électricité et de gaz, *Moniteur belge* z 2. mája 2003) stanovuje:

„Opravné faktúry zaslané konečným odberateľom elektriny pripojeným k sieti nízkeho napätia po odčítaní údajov z meradla elektriny a konečným odberateľom plynu, ktorých ročná spotreba je nižšia alebo sa rovná 60 000 kWh, musia obsahovať minimálne tieto informácie:

...

10. podrobný výpočet sumy, ktorá sa má uhradiť;
11. tarifu uplatniteľnú na prenos;
12. tarifu uplatniteľnú na distribúciu;
13. poplatky vybrané všetkými orgánmi verejnej moci súhrne podľa kategórií;

...“

- 15 Federálny zákon z 29. apríla 1999 o organizácii trhu s elektrinou (la loi fédérale du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité) vo svojom článku 22a stanovuje:

„§ 1 Federálny poplatok určený na vyrovnanie ušlého zisku obcí vyplývajúceho z liberalizácie trhu s elektrinou sa každoročne ukladá na tomto základe:...

...

§ 4 Poplatok uvedený v predchádzajúcich odsekoch vyberajú prevádzkovatelia distribučnej sústavy.

Prevádzkovatelia distribučnej sústavy môžu formou príplatku k tarifám za pripojenie k dotknutej distribučnej sústave ukladať poplatníkom v závislosti od miesta odberu preniesť federálny poplatok určený na vyrovnanie ušlého zisku obcí v dôsledku liberalizácie trhu s elektrinou na svojich odberateľov, ktorí ho potom môžu vyúčtovať svojim odberateľom až do okamihu, keď je príplatok napokon vyúčtovaný tomu, kto spotreboval MWh pre svoju vlastnú potrebu.“

- 16 Článok 3 ministerskej vyhlášky z 13. mája 2005 o vykonaní uvedeného článku 22a (l'arrêté ministériel du 13 mai 2005 portant exécution dudit article 22 bis, *Moniteur belge* z 18. mája 2005, s. 23 450) stanovuje:

„Federálny poplatok upravený v článku 22a zákona sa mesačne vyúčtováva konečným odberateľom týmto spôsobom:...”.

Okolnosti predchádzajúce sporu a konanie pred podaním žaloby

- 17 Od nadobudnutia účinnosti uznesení o elektrine a o plyne účtuje Electrabel SA (ďalej len „Electrabel“), dodávateľ elektriny a plynu, inštitúciám Únie so sídlom v Bruseli poplatky súvisiace s dodávkou elektriny a plynu, ktoré sa od 1. júla 2004 na faktúrach uvádzali oddelene pod názvom „regionálne poplatky“.
- 18 Od augusta 2004 sa inštitúcie Únie zaoberali otázkou týkajúcou sa povahy týchto poplatkov, ako aj povahy vecne podobných federálnych poplatkov za plyn a elektrinu. Keďže sa Komisia domnievala, že sporné poplatky majú povahu nepriamych daní, požiadala listom z 28. júla 2005 belgické federálne orgány, ako aj orgány regiónu Brusel-hlavné mesto o oslobodenie od týchto poplatkov a o navrátenie uhradených poplatkov, pričom od tohto dňa pozastavila platbu regionálnych a federálnych poplatkov spoločnosti Electrabel.
- 19 Listami z 3. marca 2006, 20. decembra 2007 a 18. apríla 2008 federálne orgány priznali požadované oslobodenie od federálnych poplatkov, pričom sa domnievali, že ich možno považovať za poplatok z predaja zahrnutý v cene.

- 20 V septembri 2008 však Komisia uhradila sumy zodpovedajúce regionálnym poplatkom a pokračovala v ich uhrádzaní, aby zabránila prerušeniu dodávok zo strany Electrabel, ktorá sama mala povinnosť uhradiť tieto sumy prevádzkovateľovi sústavy, spoločnosti Sibelga, ktorá je jediným interkomunálnym prevádzkovateľom sústav elektriny a plynu v regióne Brusel-hlavné mesto.
- 21 Listom z 3. januára 2007 príslušný minister regiónu Brusel-hlavné mesto odpovedal, že žiadosti Komisie z 28. júla 2005 nemôže vyhovieť z dôvodov, že poplatok za elektrinu je protihodnotou za službu, ktorá Komisii bola alebo mohla byť poskytnutá, a že uznesenie o elektrine neukladá Komisii žiadnu daňovú povinnosť, pretože toto uznesenie sa vzťahuje len na držiteľov povolenia na dodávky, konkrétne v prejednávacom prípade len na spoločnosť Electrabel.
- 22 Listom z 21. decembra 2007 príslušný minister regiónu Brusel-hlavné mesto uviedol dôvody, pre ktoré nesúhlasí s názorom Komisie, že väčšina služieb uvedených v článku 24 uznesenia o elektrine sa Komisii nemôže poskytnúť. Následne minister odkázal, pokiaľ ide o povahu dotknutého poplatku, na rozsudok Komisia/Belgicko (C-437/04, EU:C:2007:178) a zdôraznil, že na rozdiel od federálneho poplatku sa poplatok stanovený v článku 26 uznesenia o elektrine uplatňuje len na držiteľov povolenia na dodávky a jeho zmluvné alebo hospodárske prenesenie týmito držiteľmi na ich odberateľov nemôže viesť k oslobodeniu od tohto poplatku.
- 23 Dňa 27. júna 2008 Komisia zaslala Belgickému kráľovstvu prvú výzvu listom, na ktorú Kráľovstvo odpovedalo listom z 9. septembra 2008.
- 24 V odpovedi na list z 10. novembra 2008, ktorým Komisia formálne požiadala príslušného ministra regiónu Brusel-hlavné mesto o vrátenie súm uhradených ako sporné poplatky, tento minister nevyhovel tejto žiadosti s odôvodnením, že ide o zmluvné vzťahy medzi inštitúciami Únie a dodávateľom, ktorým je Electrabel.
- 25 Po zaujatí tohto stanoviska zaslala Komisia belgickým orgánom 15. apríla 2009 doplňujúcu výzvu listom, v ktorom uviedla, že uplatnenie článku 26 uznesenia o elektrine a článku 20 uznesenia o plyne na inštitúcie Únie porušuje daňovú imunitu, ktorú majú inštitúcie na základe článku 3 protokolu. Komisia v podstate uviedla, že sporné poplatky sú nepriamymi daňami a ich prenesenie na konečných odberateľov nijako nevyplýva zo zmluvného ustanovenia, ktoré by bolo slobodne dohodnuté s dodávateľmi energie. Komisia tiež uviedla, že tieto poplatky majú povahu dane a nie úhrady, pretože nespĺňajú podmienky stanovené judikatúrou Súdneho dvora na to, aby sa mohli kvalifikovať ako „úhrady za verejnoprospešné služby“ v zmysle článku 3 druhého odseku protokolu.
- 26 Listom z 10. júna 2009 príslušný minister regiónu Brusel-hlavné mesto spochybnil túto analýzu Komisie, pričom v podstate uviedol, že cieľmi sledovanými dotknutými poplatkami je financovanie činností vo verejnom záujme týkajúcich sa politiky v oblasti životného prostredia, že inštitúciám Únie sa poskytuje alebo sa môže poskytovať niekoľko služieb uvedených v uzneseniach o elektrine a o plyne a že inštitúcie Únie nie sú poplatníkmi sporných poplatkov, pretože tieto poplatky sú im účtované iba na základe zmlúv, ktoré uzavreli s dodávateľmi elektriny a plynu.
- 27 Listom z 27. februára 2012 Komisia zaslala Belgickému kráľovstvu odôvodnené stanovisko podľa článku 258 ZFEÚ, na ktoré odpovedali belgické orgány listom z 23. apríla 2012, v ktorom zopakovali svoj predchádzajúci postoj.
- 28 Keďže argumentácia Belgického kráľovstva Komisiu nepresvedčila, rozhodla sa podať žalobu Súdnemu dvoru.
- 29 Súbežne s konaním o žalobe o určenie nesplnenia povinnosti začatým pred Súdnym dvorom začali inštitúcie Únie na vnútroštátnej úrovni správne a súdne konanie na účely vrátenia súm zodpovedajúcim sporným poplatkom, o ktorých sa domnievajú, že ich uhradili bezdôvodne.

O žalobe

O uplatniteľnosti článku 3 druhého odseku protokolu

Argumentácia účastníkov konania

- 30 Pokiaľ ide o povahu sporných poplatkov, Komisia pripomína, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora platí, že kvalifikovať zdanenie, daň, clo alebo platbu z hľadiska práva Únie prislúcha Súdnemu dvoru na základe objektívnych vlastností zdanenia nezávisle od kvalifikácie, ktorú dáva vnútroštátne právo (Bautiaa a Société française maritime, C-197/94 a C-252/94, EU:C:1996:47, bod 39 a citovaná judikatúra).
- 31 Domnieva sa, že základnou vlastnosťou nepriamej dane je, že táto daň sa vyberá pri príležitosti výdaja alebo spotreby, zatiaľ čo priama daň sa uplatňuje na príjem a majetok. Zdaniteľnou udalosťou pre sporné poplatky je podľa nej jednoduchá držba povolenia alebo koncesie na dodávky elektriny alebo plynu, ktoré nijako nesúvisia s majetkom alebo príjmom dodávateľa elektriny alebo prevádzkovateľom plynovej sústavy. Domnieva sa, že táto zdaniteľná udalosť je v skutočnosti neoddeliteľne spojená so spotrebou elektriny alebo plynu v závislosti od výkonu, ktorý je poskytovaný konečnému odberateľovi. Je to podľa nej napokon preukázané skutočnosťou, že suma týchto poplatkov sa vypočíta na základe tohto výkonu.
- 32 Komisia sa preto domnieva, že sporné poplatky predstavujú nepriame dane zahrnuté v spotrebných cenách elektriny a plynu, ktoré sa vyúčtovali inštitúciám Únie v zmysle článku 3 druhého odseku protokolu. V tejto súvislosti nie je podľa nej pre kvalifikáciu dane dôležité, kto je formálne kvalifikovaný ako „poplatník“ tejto dane. Navyše sa domnieva, že neexistencia zákonnej povinnosti preniesť daň nemení spotrebnú daň na priamu daň z príjmu alebo majetku.
- 33 Komisia tvrdí, že ostatné podmienky na uplatnenie článku 3 druhého odseku protokolu sú v danom prípade splnené. Elektrina alebo plyn musia byť totiž podľa Komisie prirovnané k nehmotnému majetku, ktorý Komisia kúpila pre svoje úradné potreby vo väčšom množstve.
- 34 Belgické kráľovstvo sa domnieva, že daňová imunita upravená v protokole platí len vo vzťahu k vnútroštátnej právnej úprave, ktorá „ukladá“ inštitúciám Únie priame a nepriame dane, a naopak túto imunitu nemožno uplatniť, ak zmluvné ustanovenia prenesú na tieto inštitúcie povinnosť, ktorú si slobodne dohodli so svojím zmluvným partnerom.
- 35 Podľa tohto štátu v danom prípade uznesenie o elektrine určuje za poplatníka poplatku za elektrinu držiteľa povolenia na dodávky a uznesenie o plyne určuje za poplatníka poplatku za plyn prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Domnieva sa preto, že keďže inštitúcie Únie nie sú označené za poplatníkov, nemožno na ne uplatniť daňovú imunitu upravenú v článku 3 protokolu, pretože žiadny legislatívny ani správny predpis neukladá vymedzeným poplatníkom, aby zmluvne preniesli sporné poplatky na svojich odberateľov. Navyše situácia na trhu, hoci by aj všetci dodávateľia prenášali sporné poplatky na svojich konečných odberateľov, nemôže založiť daňovú imunitu inštitúcií Únie (rozsudok Komisia/Belgicko, C-437/04, EU:C:2007:178, body 53 a 58).
- 36 Prípadné prenesenie sporných poplatkov nemôže podľa názoru Belgického kráľovstva zmeniť tieto poplatky na nepriame dane vo vzťahu k inštitúciám Únie vzhľadom na zmluvný vzťah medzi týmito inštitúciami a ich dodávateľom, ktorý sám osebe postačí na preukázanie, že vo vzťahu k týmto inštitúciám sa nemôže použiť kvalifikácia „dane“. Okrem toho nie je dôležité, či sú sporné poplatky kvalifikované ako „priame dane“, alebo „nepriame dane“, pretože dlžníkom určeným právnymi predpismi je výslovne identifikovaný zmluvný partner inštitúcií Únie. Domnieva sa preto, že pôsobnosť článku 3 protokolu sa na sporné poplatky nevzťahuje.

37 Okrem toho nemožno prirovnávať sporné poplatky k federálnemu poplatku zavedenému federálnym zákonom z 29. apríla 1999, keďže v článku 22a ods. 4 tohto zákona sa výslovne určili koneční odberatelia ako poplatníci federálneho poplatku.

Posúdenie Súdny dvorom

38 Treba pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že článok 3 protokolu vo svojom prvom a druhom odseku stanovuje dva rôzne druhy imunity podľa toho, či ide o priame, alebo nepriame dane, pričom tento rozdiel v druhoch imunity je podstatný pre posúdenie otázky imunity (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Belgicko, C-437/04, EU:C:2007:178, body 36 až 38, ako aj citovanú judikatúru).

39 Je nesporné, že v danom prípade sa sporné poplatky neuplatňujú na príjmy alebo majetok v zmysle judikatúry Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Belgicko, C-437/04, EU:C:2007:178, bod 44). Navyše treba konštatovať, že dodávatelia elektriny alebo plynu zahrnujú sporné poplatky do faktúr vzťahujúcich sa k týmto dodávkam, ktoré sú zasielané inštitúciám Únie. Tieto poplatky treba preto považovať za nepriame dane, na ktoré sa vzťahuje článok 3 druhý odsek protokolu.

40 V tejto súvislosti tak treba zdôrazniť, že závery, ku ktorým dospel Súdny dvor v rozsudku Komisia/Belgicko (C-437/04, EU:C:2007:178), nie sú použiteľné v prejednávanej veci. Vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, totiž šlo o priamu daň uloženú vlastníkom práv k nehnuteľnostiam, pričom táto daň bola zmluvne prenesená na inštitúcie Únie ako na nájomníkov.

41 Pokiaľ ide o podmienky uplatnenia článku 3 druhého odseku protokolu, nespochybňuje sa, že dodávky elektriny a plynu inštitúciám Únie so sídlom v regióne Brusel-hlavné mesto boli predmetom väčších nákupov využitých pre úradné potreby týchto inštitúcií a nevyhnutných na ich riadne fungovanie. Zo žiadnej skutočnosti v spise predloženom Súdny dvor nevyplýva, že by uplatnením týchto opatrení bola narušená hospodárska súťaž.

42 Podľa názoru Belgického kráľovstva aj v prípade, že by sporné poplatky bolo treba kvalifikovať ako „nepriame dane“, nemožno uplatniť článok 3 druhý odsek protokolu, pretože podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy nie sú inštitúcie Únie označené za poplatníkov týchto poplatkov.

43 V tejto súvislosti treba konštatovať, ako uviedol generálny advokát v bodoch 59 a 60 svojich návrhov, že zo znenia článku 3 druhého odseku protokolu nevyplýva, že Únia musí byť vo vnútroštátnej právnej úprave určená ako poplatník nepriamych daní, v tomto prípade sporných poplatkov, na to, aby sa mohla uplatniť imunita upravená v tomto ustanovení. Toto ustanovenie vyžaduje len to, aby tieto nepriame dane „boli zahrnuté v cenách nehnuteľného majetku“ alebo hnutel'ného majetku a aby tieto ceny „zahrnovali“ také dane.

44 Okrem toho treba podotknúť, že napríklad v systéme dane z pridanej hodnoty, na ktorý sa článok 3 druhý odsek protokolu často uplatňuje, nie je v zásade ako zdaniteľná osoba určený konečný spotrebiteľ, ale dodávateľ tovaru alebo poskytovateľ služieb.

45 Skutočnosť, že inštitúcie Únie sú dotknutou vnútroštátnou právnou úpravou určené ako poplatníci, tak nie je podmienkou uplatnenia článku 3 druhého odseku protokolu.

46 Belgické kráľovstvo okrem toho tvrdí, že imunita upravená v článku 3 druhom odseku protokolu sa uplatní len v prípade, ak je dotknutá nepriama daň prenesená na základe vnútroštátnej úpravy na inštitúcie Únie.

47 Ani taká podmienka sa neuvádza v znení dotknutého ustanovenia.

- 48 Z povahy a základných vlastností dotknutého daňového režimu však vyplýva, že dotknutá nepriama daň bola navrhnutá a zavedená s cieľom preniesť ju na konečného spotrebiteľa.
- 49 Viacero skutočností preukazuje, že v danej veci ide o taký prípad.
- 50 Treba konštatovať, že predmetná vnútroštátna právna úprava podrobne vymedzila základné vlastnosti sporných poplatkov, ako sú základ pre ich výpočet a ich sadzba, a to tým, že odkázala na spotrebu a na konečných odberateľov.
- 51 Článok 26 ods. 3 uznesenia o elektrine stanovuje, že poplatok za elektrinu sa vypočíta na základe výkonu, ktorý sa poskytuje konečným odberateľom. Článok 20p ods. 3 uznesenia o plyne tiež stanovuje, že poplatok sa vypočíta na základe stavu počítadiel nachádzajúcich sa u konečných odberateľov.
- 52 Navyše článok 26 ods. 4 uznesenia o elektrine v znení zmien a doplnení a článok 20p ods. 4 uznesenia o plyne konkrétne stanovujú mesačne vyberané poplatky. Tieto poplatky podľa tohto ustanovenia zohľadňujú tiež poslednú spotrebu za uplynulý rok.
- 53 Článok 9 kráľovského nariadenia z 29. februára 2004 a článok 1 kráľovského nariadenia z 3. apríla 2003 stanovujú, že všetky dane, poplatky a príspevky vybrané všetkými orgánmi verejnej moci sú zahrnuté do faktúr týkajúcich sa dodávok elektriny a plynu zaslaných konečným odberateľom a sú v nich konkrétne a oddelene uvedené.
- 54 Článok 26 ods. 2 uznesenia o elektrine v znení zmien a doplnení upravuje, že poplatník je oslobodený od poplatku za elektrinu za výkon, ktorý je poskytovaný odberateľom na ich železničnú alebo električkovú prepravnú sieť alebo prepravnú sieť metra. Z toho vyplýva, že región Brusel-hlavné mesto mal v úmysle priznať prevádzkovateľom tohto druhu činnosti daňovú výhodu, čo svedčí o tom, že normotvorca vychádzal z predpokladu, že dotknutú nepriamu daň nesie konečný spotrebiteľ, a že pokiaľ nie sú prevádzkovateľa dotknutých sústav takto oslobodení, sú povinní ju uhradiť.
- 55 Tieto závery nie sú vyvrátené skutočnosťou, že článok 22a federálneho zákona z 29. apríla 1999 výslovne stanovuje možnosť preniesť federálny poplatok na konečného spotrebiteľa. Odlišné zaobchádzanie s federálnym a regionálnym poplatkom, ktoré sú podobnej povahy, by totiž mohlo svedčiť o nesúdržnosti daňového systému tohto členského štátu.
- 56 Napokon treba uviesť, že podľa znenia článku 3 druhého odseku protokolu môžu byť sporné poplatky navrátené alebo nahradené.
- 57 S prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že sporné poplatky a ich uplatnenie spĺňajú podmienky stanovené v článku 3 druhom odseku protokolu.

O uplatniteľnosti článku 3 tretieho odseku protokolu

Argumentácia účastníkov konania

- 58 Komisia tvrdí, že sporné poplatky nemožno kvalifikovať ako poplatky zodpovedajúce „výlučne úhradám za verejnoprospešné služby“ v zmysle článku 3 tretieho odseku protokolu. Podľa judikatúry Súdneho dvora totiž platí, že poplatok môže predstavovať výlučne úhradu za verejnoprospešné služby v zmysle tohto ustanovenia iba vtedy, keď také služby sú alebo aspoň môžu byť poskytnuté tým, ktorí ich majú uhradiť (rozsudok AGF Belgium, C-191/94, EU:C:1996:144, bod 26). Okrem toho tvrdí, že kvalifikácia poplatku ako „úhrady za verejnoprospešné služby“ vyžaduje existenciu priameho a úmerného vzťahu

medzi reálnym nákladom za túto službu a poplatkom zaplateným adresátom služby (rozsudok Európskeho spoločenstva, C-199/05, EU:C:2006:678, bod 25). Tieto dve podmienky nie sú v prejednávanej veci splnené.

- 59 Pokiaľ ide o prvú z týchto podmienok, Komisia tvrdí, že pokiaľ ide o poplatok za elektrinu, belgické orgány vo svojich odpovediach na výzvy listom a odôvodneným stanoviskom identifikovali tri nasledujúce činnosti, z ktorých splnenia majú alebo môžu mať inštitúcie Únie prospech, a síce programy podpory rozumného využívania elektrickej energie, odkupovanie energie vyrobenej pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie a verejné osvetlenie.
- 60 Pokiaľ ide o prvú z týchto činností, ktorá zahŕňa poskytovanie prémie, taký program nemožno podľa Komisie pokladať za službu. Pokiaľ ide o druhú z týchto činností, a síce odkupovanie energie vyrobenej pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie prevádzkovateľom sústavy, inštitúcie Únie neposkytujú služby ani nevykonávajú činnosti na účely získania zisku. Pokiaľ ide o tretiu činnosť týkajúcu sa verejného osvetlenia, ide podľa nej o verejnoprospešnú službu, ktorá nie je osobitne určená inštitúciám Únie, ale poskytuje sa akejkoľvek osobe nachádzajúcej sa v uliciach Bruselu bez ohľadu na to, či je, alebo nie je konečným odberateľom dodávateľa elektriny. Tvrdí, že poplatok pritom možno kvalifikovať ako „úhradu za verejnoprospešné služby“ len za podmienky, že predstavuje alebo môže predstavovať protihodnotu za určitú službu konkrétne poskytnutú tomu, kto musí tento poplatok uhradiť.
- 61 Pokiaľ ide o poplatok za plyn, inštitúcie Únie podľa Komisie nemôžu mať prospech zo splnenia činností uvedených v článkoch 18 a 18a uznesenia o plyne, pretože tieto činnosti sa týkajú len domácností, osôb, na ktoré sa vzťahuje osobitná sociálna tarifa, a obcí.
- 62 Pokiaľ ide o druhú podmienku stanovenú judikatúrou Súdneho dvora, Komisia uvádza, že poplatok za elektrinu sa vypočíta v pomere k výkonu, ktorý sa poskytuje konečnému odberateľovi, takže neexistuje žiadna súvislosť medzi sumou uhradenou inštitúciám Únie a nákladmi na služby, ktoré im údajne boli poskytnuté. Komisia sa v tejto súvislosti odvoláva na príklad služby verejného osvetlenia: veľkí spotrebiteľia energie, ktorí platia vyšší poplatok, nemajú väčší prospech z verejného osvetlenia ako iní spotrebiteľia. Pokiaľ ide o poplatok za plyn, domnieva sa, že ten sa vypočíta v pomere k spotrebovaným kilowatthodinám a neexistuje pri ňom žiadny priamy a úmerný vzťah medzi skutočnými nákladmi na službu a poplatkom uhradeným príjemcom.
- 63 Belgické kráľovstvo s odvolaním sa na rozsudok AGF Belgium (C-191/94, EU:C:1996:144, body 25 a 26) tvrdí, že verejnoprospešné služby, s ktorými súvisia sporné poplatky, spĺňajú prvú podmienku, ktorú v tomto ohľade ukladá judikatúra Súdneho dvora, a síce môžu sa poskytnúť inštitúciám Únie. Konkrétne, programy týkajúce sa rozumného využívania elektrickej energie a plynu zahŕňujú prvky, predovšetkým prémie, z ktorých môžu mať prospech inštitúcie Únie tým, že vykonajú opatrenia na zaistenie energetickej účinnosti. Belgické kráľovstvo uvádza v tejto súvislosti tabuľku, v ktorej sú zaznamenané sumy prémie, z ktorých mali v posledných rokoch inštitúcie Únie prospech.
- 64 Uvedené inštitúcie môžu mať podľa tohto štátu prospech aj z opatrení týkajúcich sa odkupovania energie vyrobenej pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, keďže majú vhodné zariadenia. Rovnaké úvahy platia podľa neho vo vzťahu k službám verejného osvetlenia, z ktorého môžu mať inštitúcie Únie prospech. Bez ohľadu na skutočnosť, že protokol ani judikatúra Súdneho dvora nevyžadujú, aby sa služby „osobitne“ poskytovali príjemcom, časť verejného osvetlenia regiónu Brusel-hlavné mesto je osobitne určená inštitúciám Únie a predovšetkým prispôbená ich osobitným požiadavkám.

65 Druhá podmienka stanovená judikatúrou Súdneho dvora je v danom prípade tiež splnená. Sporné poplatky sú totiž vypočítané podľa výkonu, ktorý je poskytnutý užívateľom sústavy, čo preukazuje súvislosť medzi sumou týchto poplatkov a poskytnutou službou. Kritérium poskytnutej kapacity sa zdá jediným účinným kritériom konkrétne vo vzťahu k verejnému osvetleniu, pri ktorom možno prospech veľmi ťažko merať.

Posúdenie Súdny dvorom

66 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že musia byť splnené obe podmienky na to, aby sa mohlo dospieť k záveru, že taká nepriama daň, ako sú sporné poplatky, predstavuje výlučne úhradu za verejnoprospešné služby v zmysle článku 3 tretieho odseku protokolu. Prvá z týchto podmienok je, že také služby sú alebo aspoň môžu byť poskytnuté tým, ktorí majú takú nepriamu daň odvieť (rozsudok AGF Belgium, C-191/94, EU:C:1996:144, bod 26). Druhou podmienkou je existencia priameho a úmerného vzťahu medzi reálnymi nákladmi za takúto službu a poplatkom, ktorý uhradil príjemca služby (rozsudok Európske spoločenstvo, C-199/05, EU:C:2006:678, bod 25). Tieto dve podmienky sú kumulatívne.

67 Treba konštatovať, že dotknutá vnútroštátna právna úprava v článkoch 24 a 24a uznesenia o elektrine, ako aj v článkoch 18 a 18a uznesenia o plyne presne vymedzuje činnosti vo verejnom záujme, ktoré sa musia financovať výnosom zo sporných poplatkov.

68 Ako však uznáva samotné Belgické kráľovstvo, inštitúciám Únie sa nemôžu poskytnúť všetky služby, ktoré vyplývajú z týchto činností. Ide predovšetkým o poskytovanie minimálnych nepretržitých dodávok elektriny a plynu pre spotrebu v domácnostiach a poskytovanie dodávok elektriny a plynu s osobitnou sociálnou sadzbou. Belgické kráľovstvo uznáva, že inštitúcie Únie môžu mať prospech iba z troch z týchto činností, a sice z odkupovania energie vyrobenej pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, podpory rozumného využívania elektrickej energie a plynu a verejného osvetlenia.

69 Navyše, ako vyplýva z predmetnej vnútroštátnej úpravy, sumy pochádzajúce zo sporných poplatkov majú kryť náklady na všetky činnosti vo verejnom záujme stanovené v tejto právnej úprave.

70 Treba preto konštatovať, že sporné poplatky uhradené inštitúciami Únie slúžia tiež na financovanie činností vo verejnom záujme, z ktorých nemôžu mať tieto orgány prospech. Zo samotnej tejto skutočnosti preto vyplýva, že prvá podmienka uvedená v bode 66 tohto rozsudku nie je splnená a rovnako, pokiaľ ide o druhú podmienku, neexistuje priamy a úmerný vzťah medzi sumou sporných poplatkov a reálnymi nákladmi za verejné služby stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave.

71 Neexistencia takého vzťahu sa musí konštatovať aj vo vzťahu k trom činnostiam vo verejnom záujme, z ktorých môžu mať inštitúcie Únie prospech.

72 Základ výpočtu sporných poplatkov totiž nemá dostatočný vzťah k bežným meracím jednotkám používaným pri meraní elektrickej energie vyrobenej pri kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, ktorými by mohla byť kilowatthodina, alebo pri meraní verejného osvetlenia, ktorými by mohla byť rozloha osvetleného územia alebo meracia jednotka merania množstva svetelnej energie.

73 Hoci sa inštitúciám Únie teda môžu poskytnúť niektoré verejnoprospešné služby, predmetná vnútroštátna právna úprava neumožňuje určiť, v akom rozsahu.

74 Priamy a úmerný vzťah vyžadovaný judikatúrou Súdneho dvora medzi reálnymi nákladmi na činnosť vo verejnom záujme stanovenými vnútroštátnou právnou úpravou a spornými poplatkami, ktoré musia hradíť inštitúcie Únie ako príjemcovia týchto služieb, tak v tomto prípade chýba.

75 Treba preto rozhodnúť, že Belgické kráľovstvo si tým, že nepriznalo inštitúciám Únie oslobodenie v súvislosti s poplatkami stanovenými v článku 26 uznesenia o elektrine, ako aj v článku 20 uznesenia o plyne v znení zmien a doplnení, a tým, že bráni vráteniu týchto poplatkov vybraných regiónom Brusel-hlavné mesto, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 3 druhého odseku protokolu.

O trovách

76 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Belgické kráľovstvo na náhradu trov konania a bolo konštatované nesplnenie povinnosti, je opodstatnené zaviazať tento štát na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Belgické kráľovstvo si tým, že nepriznalo inštitúciám Európskej únie oslobodenie v súvislosti s poplatkami stanovenými v článku 26 uznesenia o organizácii trhu s elektrinou v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance relative à l'organisation du marché de l'électricité en Région de Bruxelles-Capitale), ako aj v článku 20 uznesenia o organizácii trhu s plynom v regióne Brusel-hlavné mesto (ordonnance relative à l'organisation du marché du gaz en Région de Bruxelles-Capitale) v znení zmien a doplnení, a tým, že bráni vráteniu týchto poplatkov vybraných regiónom Brusel-hlavné mesto, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 3 druhého odseku Protokolu z 8. apríla 1965 o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý bol pôvodne prílohou Zmluvy o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev, neskôr podľa Lisabonskej zmluvy prílohou Zmluvy o EÚ, Zmluvy o FEÚ a Zmluvy o ESAE ako protokol č. 7.**
- 2. Belgické kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy